

“Spain is different” (l’aristocràcia també)

Marta
Pessarrodona

Esriptora

Amb poc espai de temps i en latituds distintes han mort dues aristòcrates. Em refereixo, a Gran Bretanya, a la duquessa de Devonshire i, a Espanya, la duquessa d’Alba. Per més que llegeixo regularment més premsa anglosaxona que no pas espanyola, el tractament dels òbits ha estat totalment distint. Com era ben distinta la seva posició en la societat, per no parlar del tarannà de cadascuna. Intentaré explicar-me.

Per exemple, la duquessa de Devonshire, al comtat de Derby, Anglaterra, ocupava tan sols una part del seu castell pairal, Chatsworth, amb la resta obert al públic, que hi accedim pagant una entrada, com passa a totes les grans cases de l’aris-

toocràcia britànica, que jo sàpiga. Així, una servidora ha pogut en més d’una ocasió veure Chatsworth, des de l’arbre que va inspirar la gran Jane Austen per a la seva novel·la *Orgull i prejudici* (1813). Per cert, diuen que l’orgull, que llueix el prota masculí, Darcy, és aristocràtic i el prejudici, que exhibeix Elizabeth, és burgès. Excelsa novel·la!

La duquessa d’Alba, diuen, podia travessar Espanya parant en un dels seus castells del País Basc a Sevilla i parant a Salamanca o Madrid (i encara me n’oblido d’algun, segur). Que sàpiga, a cap de les seves mansions podem accedir el públic, lector de novel·les o afeccionat a l’art plàstic. Sembla que al seu madrileny Palacio de Liria es poden muntar saraus de gamma alta, passant per caixa, però.

A la mort de Deborah Vivien Freeman-Mitford, duquessa de Devonshire per casament, s’ha recordat molt bé que formava part de les mítiques, en ocasions, malauradament, germanes Mitford (5). Dues d’elles es van casar amb nebots de primers ministres britànics, Churchill

i Eden, a part de ser escriptores d’èxit. Dues més van intimar amb Hitler als anys 30 del segle passat i van acabar a la garjola. Deborah, recentment traspasada, va ser activa a l’SDP, o Partit Socialdemòcrata. A les famílies nombroses, ja se sap, hi ha de tot.

La duquessa d’Alba era una filla única amb més títols que l’actual reina britànica, Elisabet II. El seu patrimoni ni s’ha dividit fins a la seva mort, ni ha estat massa a l’abast del públic que el seu pare va ser el primer ambaixador de Franco a la Gran Bretanya, succeint el republicà Pablo de Azcárate. Ni d’aquesta circumstància, ni dels ajuts tant espanyols com europeus que ha rebut i, segurament, encara rep la dita Casa d’Alba poc se n’ha parlat.

Tot i el patetisme que sempre provoca la mort, no deixo de pensar que el Regne d’Espanya encara és un paradís per a l’aristocràcia hisendada, governi qui governi o, com diria la Secundina espriuana, mani qui mani una sempre es queda de portera (cito de memòria). I perquè, no hi ha dubte, *Spain is different*. Encara!

Enemies de la llengua

La Plataforma per la Llengua fa 20 anys i ho vol celebrar amb una curiosa iniciativa que supera en enginy moltes de les seves campanyes sovint ja molt imaginatives i espectaculars. Recordo la seva primera campanya del 12 de desembre de 1993, quan la incipient Plataforma civil, hereva en certa manera de “La Crida”, es donava a conèixer i començava a ser temuda. Van obtenir el rècord Guinness de llaunes de Coca-Cola: en van aplegar 18.000 a la plaça de Catalunya de Barcelona amb les quals van dibuixar a terra el lema “Etiquetem en català”. Objectiu: reclamar a la marca americana l’etiquetatge en català. Per cert, alguns polítics acudiren a la *performance*: un d’ells era el cap de l’oposició a l’Ajuntament de Barcelona i es deia Artur Mas.

Ara, la darrera pensada del que anomenen “l’ONG del català” és convocar

Josep
Gifreu

un premi singular: l’“Enemic del català 2014”. Proposa de votar l’enemic principal entre 20 candidats, persones i entitats, que, al seu parer, més han maltractat el català durant aquest any. I els candidats són, ordenats de més a menys vots (a 9-12-14): José Ignacio Wert, José Ramón Bauzá, Alberto Fabra, Mariano Rajoy, Albert Boadella, Tribunal Constitucional, Albert Rivera, Luisa Fernández Rudi, Francisco Marhuenda, Ana Magaldi, Coca-Cola, Constitució Espanyola, Guàrdia Civil i Cos Nacional de Policia, Federico Jiménez Losantos,

François Hollande, Eurodiputats del PP i del PSOE, Camilo Tarrazón, Granini, la Casa Reial i Tele Madrid. El candidat guanyador rebrà per Nadal una samarreta groga amb el lema “Volem viure plenament en català”. Ja entenc que amb tants candidats, benvolgut lector, la tria serà complicada...

La trajectòria de la Plataforma per la Llengua és un cas d’èxit. Només cal entrar a la seva pàgina web i resseguir les memòries d’activitats dels darrers anys per comprovar-ho. Els seus àmbits d’atenció i d’actuació van des de l’acollida lingüística als immigrants, a les campanyes de conscienciació i per la normalització del català a la cultura i l’audiovisual, al sistema educatiu, a l’empresa i al consum, als jocs i joguines, a la toponímia, etc. Qui vulgui conèixer més en detall la història d’aquests primers 20 anys de la Plataforma té a disposició la crònica del jove historiador i membre de la junta Francesc Marco Palau (*Plataforma per la Llengua. 20 anys defensant el català*).